

Hwa, G. "Eight ways FinTech adoption remains on the rise". *EY Global Financial Services Markets*, 2019. https://www.ey.com/en_gl/financial-services/eight-ways-fintech-adoption-remains-on-the-rise

Klyoba, L. H., Dobosh, N. M., and Soroka, O. P. "Vprovadzhennia finansovykh tekhnolohii – stratehichnyi napriam rozvytku bankiv" [Implementation of Financial Technologies – Strategic Direction of Bank Development]. *Efektivna ekonomika*, no. 12 (2020). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.12.128

Quindazzi, M. "FinTech focus areas for 2020". <https://twitter.com/MikeQuindazzi/status/1261975511045210112>

"Report Global FinTech Adoption Index 2015". EY Global Financial Services Markets, 2015. https://www.finyear.com/EY-FinTech-Adoption-Index-Exploring-a-new-financial-services-landscape_a35282.html

"Report Global FinTech Adoption Index 2017". EY Global Financial Services Markets, 2017. <https://www.fintechconnect.com/events-toronto/downloads/ey-fintech-adoption-index-2017-the-rapid-emergence-of-fintech>

"Singapore Fintech Report 2021: Blockchain Dominates Singapore's Fintech Scene". Fintech Singapore, 2021. <https://fintechnews.sg/47131/studies/singapore-fintech-report-2021-blockchain-dominates-singapores-fintech-scene/>

Stoiko, O. Ya. "Perspektyvy rozvytku fintekh- i bankivskoho biznesu v Ukraini" [Prospects for the Development of Fintech and Banking in Ukraine]. *Problemy ekonomiky*, no. 2 (2020): 356-364. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2020-2-356-364>

УДК 336.732

JEL: G21; G29

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-11-369-375>

ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ КРЕДИТНИХ СПІЛОК НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ В УКРАЇНІ

©2021 ВІННИЧЕНКО О. В., МАТВІЄНКО С. С.

УДК 336.732

JEL: G21; G29

Вінниченко О. В., Матвієнко С. С. Оцінка діяльності кредитних спілок на фінансовому ринку в Україні

Стаття присвячена аналізу сучасного стану розвитку кредитних спілок і оцінці та структуризації основних причин, що перешкоджають їх подальшому розвитку. Визначено, що на сьогодні у світі найпоширенішою формою фінансових кооперативів є кредитні спілки, які забезпечують кредитами соціально незахищені верстви населення та здійснюють фінансову підтримку суб'єктів малого підприємництва, фермерських господарств, що набуває особливої актуальності в період пандемії. Наведено інформацію про обсяги діяльності кредитних спілок в окремих країнах світу та Європи. Зазначено, що діяльність кредитних спілок в Україні знаходиться на незадовільному рівні, внаслідок кризи в кредитних спілках почала погіршуватись якість обслуговування позик. Прострочка виникла не лише за споживчими кредитами, а й за кредитами на бізнес-потреби. Проаналізовано поточну ситуацію та виділено основні етапи розвитку кредитних спілок. На основі порівняльного аналізу діяльності кредитних спілок і банків було виділено основні переваги та недоліки в роботі кредитних спілок. Запропоновано структурне бачення причин, які перешкоджають розвитку кредитних спілок. Побудовано модель, яка дозволяє запропонувати послідовність дій, структурувати існуючі причини та виявити критичні з них, а саме – недосконалість законодавчого регулювання, наявність інституційних обмежень, економічна та політична нестабільність. Зроблено висновок, що на сучасному етапі розвитку системи кредитних спілок в Україні необхідні наукове обґрунтування та законодавче регулювання даного сегмента із урахуванням вітчизняних особливостей і міжнародного досвіду. Кредитним спілкам, своєю чергою, слід імплементувати новітні технології та розширити спектр послуг, що дасть можливість працювати на більш широкій аудиторії.

Ключові слова: кредитні спілки, споживчі кредити, кредити на бізнес-потреби, законодавче регулювання.

Рис.: 3. **Табл.:** 6. **Бібл.:** 12.

Вінниченко Олена Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів та кредиту, Харківський національний університет будівництва та архітектури (вул. Сумська, 40, Харків, 61002, Україна)

E-mail: viavi1974@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4681-7975>

Researcher ID: ABG-5060-2021

Матвієнко Сніжана Сергіївна – студентка, Харківський національний університет будівництва та архітектури (вул. Сумська, 40, Харків, 61002, Україна)

E-mail: msnizhana2000@ukr.net

UDC 336.732

JEL: G21; G29

Vynnychenko O. V., Matvienko S. S. Assessing the Activities of Credit Unions in the Financial Market in Ukraine

The article is concerned with analyzing the current state of development of credit unions and carrying out assessment and structuring of the main reasons that hinder their further development. It is defined that today in the world the most common form of financial cooperatives are credit unions that provide loans to socially vulnerable segments of the population and provide financial support to small business entities, farms, which becomes especially relevant during the pandemic. Information on the volume of activities of credit unions in some countries of the world and in Europe is provided. It is noted that the activities of credit unions in Ukraine are at an unsatisfactory level, as a result of the crisis in credit unions, the quality of loan servicing began to deteriorate. Overdue arose not only for consumer loans, but also concerning the loans for business needs. The current situation is analyzed and the main stages of development of credit unions are allocated. On the basis of a comparative analysis of the activities of credit unions and banks, the main advantages and disadvantages in the work of credit unions are allocated. A structural view of the reasons that hinder the development of credit unions is proposed. A model is constructed that allows to propose

a sequence of actions, structure existing causes and identify critical ones, namely, imperfection of legislative regulation, presence of institutional restrictions, economic and political instability. It is concluded that at the present stage of development of the system of credit unions in Ukraine, scientific substantiation and legislative regulation of this segment are necessary, taking into account domestic peculiarities and international experience. Credit unions, in turn, should implement the latest technologies and expand the range of services, which will allow to work for a wider audience.

Keywords: credit unions, consumer loans, loans for business needs, legislative regulation.

Fig.: 3. **Tabl.:** 6. **Bibl.:** 12.

Vinnychenko Olena V. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance and Credit, Kharkiv National University of Civil Engineering and Architecture (40 Sumska Str., Kharkiv, 61002, Ukraine)

E-mail: viavi1974@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4681-7975>

Researcher ID: ABG-5060-2021

Matvienko Snizhana S. – Student, Kharkiv National University of Civil Engineering and Architecture (40 Sumska Str., Kharkiv, 61002, Ukraine)

E-mail: msnizhana2000@ukr.net

Нестійке політичне й економічне становище протягом останніх років в Україні призвело до відтоку депозитів у банківському секторі та зменшенню обсягів кредитування фізичних осіб. За таких обставин зростає значення кредитних спілок як представників небанківських фінансових установ, які сьогодні переважно надають кредити населенню на споживчі цілі.

Кредитні спілки забезпечують кредитами соціально незахищені версти населення та здійснюють фінансову підтримку суб'єктів малого підприємництва, фермерських господарств, що набуває особливої актуальності в період пандемії.

Вагомий внесок у дослідження питань, пов'язаних з функціонуванням і розвитком кредитних спілок зробили у своїх дослідженнях такі вітчизняні науковці: О. Добровольська [1], А. Драбовський [2], В. Костюк і Л. Шафарчук [3], О. Осадець [4], Є. Осадчий [5] та інші. Проте різні аспекти діяльності кредитних спілок в Україні внаслідок наявності певних проблем, що перешкоджають їх розвитку, потребують поглиблення досліджень.

Сьогодні найпоширенішою формою фінансових кооперативів є кредитні спілки, які, за даними Всесвітньої ради кредитних спілок (WOCCU), об'єднують понад 375 мільйонів членів у 118 країнах світу. Активи кредитних спілок у світі станом на кінець 2019 р. становили 2,6 трлн дол. США, протягом 2020 р. активи кредитних спілок зросли на 23% та склали понад 3 трлн дол. США.

Статистичну інформацію по показниках кредитних спілок світу (за даними WOCCU, станом на 01.01.2020 р., у доларах США) наведено в *табл. 1*.

В Європі станом на кінець 2020 р. 16 країн входять до Всесвітньої ради кредитних спілок.

Половина населення Ірландії є членами кредитних спілок (хоча ця ідея була привнесена в країну лише на початку 50-х років минулого століття). Так, в Ірландії 318 кредитних спілок, членами яких є 3,7 млн осіб, при цьому заощадження та пайові внески складають понад 17 млрд дол. У Канаді створено масштабну систему кредитних спілок. Вражають динамікою розвитку польські кредитні спілки – понад

500 тисяч громадян Польщі стали членами кредитних спілок за 10 років. За кількістю залученого населення в кредитні спілки немає рівних Ірландії, де дозволяється, до того ж, бути членом одразу кількох кредитних спілок [5].

В Україні станом на 2020 р. у Державному реєстрі фінансових установ налічувалося 322 кредитні спілки, членами яких були 427 990 осіб (*табл. 2*). Майже 25% з усіх кредитних спілок в Україні знаходиться на тимчасово окупованих територіях.

Кількість кредитних спілок в Україні постійно зменшується. Так, у листопаді 2021 р. їх було вже 282. За останні п'ять років кількість кредитних спілок зменшилась майже вдвічі.

Ринок кредитних спілок є досить концентрованим: частка п'яти найбільших кредитних установ становить 24,8% в активах (712,9 млн грн). У кількісному вимірі переважну більшість становлять саме невеликі кредитні спілки: близько 80% кредитних спілок України мають активи менше 10 млн грн (175 кредитних спілок). Загалом лише 49 кредитних спілок України мають активи понад 10 млн грн кожна (сумарні активи – 2254 млн грн).

Кредитні спілки надають послуги в усіх областях України та обслуговують як сільське, так і міське населення. Сьогодні найбільше кредитних спілок розташовано в м. Києві та Київській, Львівській, Івано-Франківській, Харківській та Херсонській областях, а найбільша концентрація активів припадає на 3 регіони: м. Київ, Івано-Франківська та Львівська область.

Під час кризи почала погіршуватись якість обслуговування позик, які забезпечені переважно лише порукою. Прострочка виникла не лише за ризиковими споживчими кредитами, заборгованість за якими протягом останніх років складає понад 50%, а й за кредитами на бізнес-потреби, що значною мірою сконцентровані в агросекторі (*рис. 1*).

Саме через формування резервів за кредитами у 2020 р. кредитні спілки почали генерувати збитки. При цьому резерви часто є недостатніми, бо відображають переважно фактичні збитки, а не очікувані.

Таблиця 1

Статистична інформація по показниках кредитних спілок світу на 01.01.2020 р., дол. США

Регіон світу	Кількість КС	Кількість членів	Заощадження та пайові внески	Кредитний портфель	Резерви	Активи
Африка	39 666	37 897 913	10 642 868 602	11 758 017 186	1 177 544 742	11 853 778 368
Азія	33 634	64 839 695	375 285 513 320	269 585 242 475	6 662 186 598	440 543 467 760
Карибський басейн	371	3 527 662	6 961 706 223	5 289 460 980	824 726 718	8 550 358 638
Європа	3 574	9 188 106	24 907 867 135	12 482 097 446	4 173 286 847	34 401 925 799
Латинська Америка	2 808	37 930 013	76 735 625 779	73 637 021 942	1 988 821 739	115 620 136 846
Північна Америка	5 825	132 248 412	1 599 045 429 587	1 407 218 368 054	187 483 179 225	1 925 435 064 237
Тихоокеанський регіон	177	5 801 171	74 934 965 113	70 369 619 458	6 754 541 619	90 987 261 657

Джерело: складено за [6].

Таблиця 2

Небанківські фінансові посередники України, од.

Вид небанківської фінансової установи	Період (рік)						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	3 квартал 2021
Кредитні спілки	588	462	378	358	337	322	289
Ломбарди	482	456	415	359	324	302	283
Лізингові компанії	268	202	183	167	157	154	140
Фінансові компанії	711	809	818	940	986	960	971
Страховики	361	310	294	281	233	210	169

Джерело: складено за [7; 8].

Рис. 1. Структура основної суми заборгованості за кредитами членів кредитних спілок

Джерело: складено за [7; 8].

Аналіз ринку кредитних спілок в Україні дозволив виділити особливості й етапи розвитку кредитних спілок (табл. 3).

Ступінь розвитку фінансового ринку характеризується різноманітністю посередників, асортиментом та обсягом фінансових послуг, що надаються учасникам ринку фінансовими посередниками. Аналізуючи діяльність банків і небанківських фінансових установ, слід зазначити, що сьогодні фактично банки формують фінансовий ринок, вони займають майже 90% у структурі сукупних активів фінансового сектора. Але поряд із цим протягом останніх років спостерігається приріст обсягів кредитування, наданих небанківськими фінансовими установами. Це насамперед стосується кредитування малого бізнесу та фізичних осіб – завдяки швидкості кредитування та зручності отримання позики. Саме це сприяло зростанню обсягів таких кредитів, незважаючи на доволі високі відсотки.

Аналіз особливостей діяльності кредитних спілок порівняно з банками дозволяє виділити такі переваги та недоліки в роботі кредитних спілок (табл. 4).

Отже, суттєвою перевагою діяльності кредитних спілок є найгнучкіша форма перерозподілу фінансових потоків. Кредитні спілки не мають прихованих відсотків і комісій, які збільшують загальні витрати на отримання кредиту для клієнтів. Основний принцип

діяльності спілки передбачає мінімізацію фінансового ризику за рахунок кредитування в межах розміру і під заставу вкладів учасників. Оскільки кредитні спілки кредитують тільки своїх членів, які є власниками, то вони зацікавлені в ефективній діяльності.

На основі аналізу робіт [2; 4; 9–13] було виділено основні причини, що перешкоджають ефективного розвитку кредитних спілок в Україні, а саме:

- ✦ відсутність державної фінансово-кредитної підтримки;
- ✦ обмежений спектр послуг;
- ✦ обмежене коло споживачів;
- ✦ наявність інституційних обмежень;
- ✦ відсутність системи гарантування вкладів;
- ✦ недосконалість законодавчого регулювання;
- ✦ фінансово-економічна та політична нестабільність.

Щоб з'ясувати послідовність дій при вирішенні проблемних питань, необхідно виділити та структурувати причини, визначити першочергові з них, що нададі дасть можливість обирати вірну послідовність дій і дозволить визначити пріоритетні проблеми, які вимагають першочергового вирішення при ухваленні управлінських рішень з метою розвитку кредитних спілок на фінансовому ринку в Україні.

Для цього з використанням методу аналізу ієрархій (МАІ) будується напрямлений граф відношень між перерахованими причинами, що перешкоджають

Таблиця 3

Основні етапи розвитку кредитних спілок в Україні

Період (роки)	Характеристика етапу
1992–2001	Створення перших кредитних спілок. Перші законодавчі документи: «Тимчасове положення про кредитні спілки в Україні», створення Національної асоціації кредитних спілок в Україні. Динамічне поширення кредитних спілок у сільській місцевості
2002–2007	Швидкий розвиток кредитних спілок. Цей період характеризується економічною стабільністю та значним зростанням обсягів споживчого кредитування (споживчий бум), завдяки чому українці почали частіше звертатися до кредитних спілок
2008–2011	Спад на ринку кредитних спілок унаслідок світової економічної кризи. Позичальники почали затримувати платежі за кредитами у зв'язку зі зменшенням реальних доходів і високим рівнем інфляції. Показники діяльності кредитних спілок почали погіршуватися: відбулося суттєве зменшення як активів, так і членства в кредитних спілках
2011–2013	Стабілізація на ринку кредитних спілок. Сектор знову почав відновлюватись. Ліквідовано Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України, створено Нацкомфінпослуг із розширеними повноваженнями
2014–2019	Загальна економічна, політична кризи та криза фінансового сектора, що мали вирішальний вплив на подальший розвиток кредитних спілок. Україна втратила близько 120 установ у Автономній Республіці Крим і на Донбасі. Виключення з Державного реєстру фінансових установ понад 230 кредитних спілок, переважно через порушення законодавства про фінансові послуги та недотримання фінансових нормативів
2020–2021	Криза через пандемію. Кредитні спілки виявилися найуразливішими до карантинних обмежень з-поміж інших небанківських установ. Ліквідовано Нацкомфінпослуг, кредитні спілки переходять під патронат НБУ. Запропоновано обов'язкове ліцензування кредитних спілок. Відбуваються суттєві зміни в законодавчому регулюванні діяльності кредитних спілок

Джерело: авторська розробка.

Переваги та недоліки в діяльності кредитних спілок

Переваги	Недоліки
Швидкість оформлення кредиту	Не є членами системи гарантування вкладів
Прості умови та прозорість договору	Ставки кредитів більші, ніж у банках
Менші витрати на утримання апарату управління, що дозволяє пропонувати більші відсоткові ставки на залучені депозити	Видача невеликих сум кредитів
Лояльніше ставлення до фінансового стану клієнта	Досить короткий термін повернення кредитів
Члени кредитних спілок одночасно є кредиторами та споживачами кредитних послуг	Недосконалість чинного законодавства
Здатність адаптувати свою діяльність до великої кількості змін у законодавстві та до потреб великої кількості членів спілок за відсутності державної підтримки	Не впроваджуються новітні технології обслуговування клієнтів

Джерело: складено за [9–11].

розвитку сегмента кредитних спілок (рис. 2). Стрілка вказує на елемент, який залежить від елемента, з якого вона виходить.

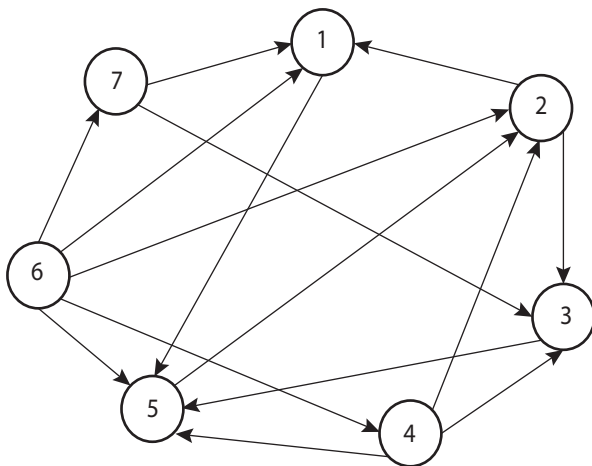

Рис. 2. Направлений граф причин, що перешкоджають розвитку кредитних спілок в Україні

Умовні позначення: 1 – відсутність державної фінансово-кредитної підтримки; 2 – обмежений спектр послуг; 3 – обмежене коло споживачів; 4 – наявність інституційних обмежень; 5 – відсутність системи гарантування вкладів; 6 – недосконалість законодавчого регулювання; 7 – фінансово-економічна та політична нестабільність.

Елементами табл. 5 є недоліки в роботі бірж (перераховані на рис. 2 причини відповідно з 1 по 7). Вона будується по вихідному напрямленому графові, виходячи з того, що елемент d_{ij} (див. табл. 5) дорівнює умові:

$$d_{ij} = \begin{cases} 1, \text{ якщо з } i \text{ можна потрапити в } j; \\ 0, \text{ у протилежному випадку.} \end{cases}$$

Матриця досяжності дозволяє розділити всю множину вершин ($H = 7$) на підмножину рівнів. Для цього всі вершини ділять на досяжні та попередні. Використовуючи матрицю досяжності, формуємо

таблицю з елементами h_i , $R(h_i)$, $A(h_i)$ і $R(h_i) \cap A(h_i)$ (табл. 6).

Критеріальна рівність $A(h_i) = R(h_i) \cap A(h_i)$ виконується для елементів 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. Отже, вони і є елементами першого (нижчого) рівня. Повторюючи ітерації, отримуємо чотири рівні елементів. Критеріальна рівність $A(h_i) = R(h_i) \cap A(h_i)$ виконується для елементів 1, 2, 3, 4, 5. Отже, вони і є елементами першого (нижчого) рівня. Повторюючи ітерації, отримуємо чотири рівні елементів (рис. 3).

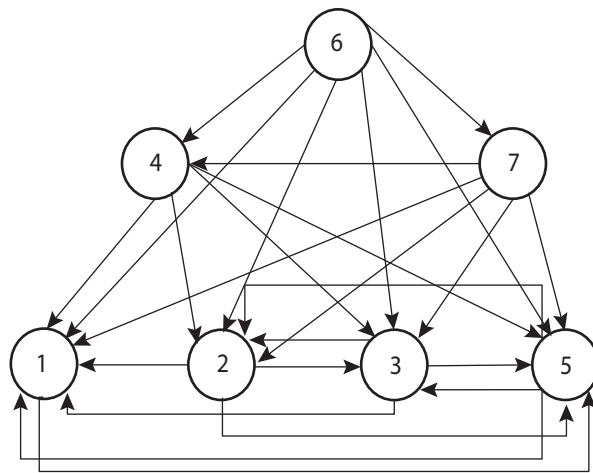

Рис. 3. Елементи рівнів причин, що перешкоджають розвитку кредитних спілок України

Умовна позначення: 1 – відсутність державної фінансово-кредитної підтримки; 2 – обмежений спектр послуг; 3 – обмежене коло споживачів; 4 – наявність інституційних обмежень; 5 – відсутність системи гарантування вкладів; 6 – недосконалість законодавчого регулювання; 7 – фінансово-економічна та політична нестабільність.

Таке подання вихідної моделі, як це наведено на рис. 2, є більш наочним з точки зору аналізу залежності одних елементів від інших. Наведена модель дає чітке уявлення про взаємозв'язок причин, що перешкоджають розвитку кредитних спілок, і дає послі-

Таблиця 5

Матриця залежності причин, що перешкоджають розвитку кредитних спілок в Україні

Причини	1	2	3	4	5	6	7
1	0	0	0	0	1	0	0
2	1	0	1	0	0	0	0
3	0	1	0	0	0	0	0
4	0	1	1	0	1	0	0
5	0	1	0	0	0	0	0
6	1	1	0	1	1	0	1
7	1	0	1	0	0	0	0

Таблиця 6

Матриця досяжності причин, що перешкоджають розвитку кредитних спілок в Україні

Причини	1	2	3	4	5	6	7
1	1	1	1	0	1	0	0
2	1	1	1	0	1	0	0
3	1	1	1	0	1	0	0
4	1	1	1	1	1	0	0
5	1	1	1	0	1	0	0
6	1	1	1	1	1	1	1
7	1	1	1	1	1	0	1

довність їх вирішення. З узятих за основу 7 причин, які стримують розвиток кредитних спілок, виявлено першочергові. Результат структуризації дозволив зробити висновок, що критичним з точки зору подальшого розвитку ринку кредитних спілок в Україні є недосконалість законодавчого регулювання (6); наявність інституційних обмежень (4); фінансово-економічна та політична нестабільність (7).

ВИСНОВКИ

Аналіз діяльності вітчизняних кредитних спілок і кредитних спілок в окремих країнах світу показує, що кредитні спілки займають досить значне місце у провідних економіках світу, чого, на жаль, неможливо відзначити в Україні.

Аналіз поточного стану розвитку кредитних спілок дозволив виділити шість основних етапів їх розвитку, при цьому періодичний спад на ринку кредитних спілок відбувається під час кризи в економіці.

Розроблено чітке структуроване уявлення щодо причин, які перешкоджають розвитку кредитних спілок в Україні. Побудовано модель, яка дозволяє запропонувати послідовність дій, спрямованих на подолання існуючих причин. Ця модель дозволила структурувати існуючі причини та виявити критичні з них, а саме: недосконалість законодавчого регулювання; наявність інституційних обмежень; фінансово-економічна та політична нестабільність.

На сучасному етапі розвитку системи кредитних спілок України необхідне наукове обґрунтування та законодавче регулювання даного сегмента із урахуванням вітчизняних особливостей і міжнародного досвіду. Кредитним спілкам необхідно імплементувати новітні технології та розширити спектр послуг, що дасть можливість працювати на більш широкому аудиторію. ■

ЛІТЕРАТУРА

- Добровольська О. В. Кредитна кооперація: проблеми та перспективи розвитку в Україні. *Вісник Запорізького національного університету. Серія «Економічні науки»*. 2017. № 1. С. 88–97. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/912/1/50.pdf>
- Драбовський А. Г. Проблеми та перспективи розвитку кредитних спілок в Україні. *Економіка та держава*. 2012. № 3. С. 21–24. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/3_2012/8.pdf
- Костюк В. А., Шафарчук Л. С. Тенденції розвитку кредитних спілок в Україні. *Гроші, фінанси і кредит*. 2018. Вип. 25. С. 695–700. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/25_2018_ukr/117.pdf
- Осадець О. М. Кредитні спілки на ринку фінансових послуг України : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08. Чернівці, 2019. 224 с.
- Осадчий Є. С. Розвиток міжнародної інфраструктури кредитної кооперації. *Економіка та держава*. 2017. № 4. С. 64–68. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/4_2017/15.pdf

6. 2019 Statistical Report. WOCCU. URL: https://www.woccu.org/documents/2019_Statistical_Report
7. Огляд небанківського фінансового сектора. Жовтень 2020 року / Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Non-banking_Sector_Review_2020-10.pdf?v=4
8. Підсумки діяльності кредитних спілок за I півріччя 2020 року та наглядові дії за результатами аналізу звітності поданої до Національного банку. URL: [https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/KC%20аналіз%20I%20кв%20\(3\).pdf?v=4](https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/KC%20аналіз%20I%20кв%20(3).pdf?v=4)
9. Рудая М. І. Основні засади оптимізації державного регулювання діяльності кредитних спілок. *Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*. 2012. № 2. С. 205–215.
10. Кредитна спілка. Принцип роботи, переваги й недоліки. URL: <https://globalcredit.ua/uk/novosti/kreditnyy-soyuz-princip-raboty-preimuschestva-i-nedostatki>
11. Вальд Б. Кредит у банку чи в спілці? У НБУ розповіли, як сьогодні працюють кредитні спілки. URL: <https://ucap.io/kredyt-u-banku-chy-v-spilczu-nbu-rozpovily-yak-praczuvatymut-kredytne-spilky-pid-yih-naglyadom>
12. Гац О. А. Проблеми та перспективи розвитку кредитних спілок в Україні. URL: <http://libfor.com/index.php?newsid=2605>

REFERENCES

- “2019 Statistical Report”. WOCCU. https://www.woccu.org/documents/2019_Statistical_Report
- Dobrovolska, O. V. “Kredytna kooperatsiia: problemy ta perspektyvy rozvytku v Ukraini” [Credit Cooperation: Problems and Prospects of Development in Ukraine]. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu. Seriya «Ekonomichni nauky»*, no. 1 (2017): 88–97. <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/912/1/50.pdf>
- Drabovskiy, A. H. “Problemy ta perspektyvy rozvytku kredytnykh spilok v Ukraini” [Problems and Prospects for the Development of Credit Unions in Ukraine]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 3 (2012): 21–24. http://www.economy.in.ua/pdf/3_2012/8.pdf
- Hats, O. A. “Problemy ta perspektyvy rozvytku kredytnykh spilok v Ukraini” [Problems and Prospects for the De-

- velopment of Credit Unions in Ukraine]. <http://libfor.com/index.php?newsid=2605>
- “Kredytna spilka. Pryntsyp roboty, perevahy i nedoliky” [Credit Union. The Principle of Operation, Advantages and Disadvantages]. <https://globalcredit.ua/uk/novosti/kreditnyy-soyuz-princip-raboty-preimuschestva-i-nedostatki>
- Kostiuk, V. A., and Shafarchuk, L. S. “Tendentsii rozvytku kredytnykh spilok v Ukraini” [Trends of Development of Credit Unions in Ukraine]. *Hroshi, finansy i kredyt*, iss. 25 (2018): 695–700. http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/25_2018_ukr/117.pdf
- “Ohliad nebankivskoho finansovoho sektora. Zhovten 2020 roku” [Review of the Non-banking Financial Sector. October 2020]. Natsionalnyi bank Ukrainy. https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Nonbanking_Sector_Review_2020-10.pdf?v=4
- Osadchyi, Ye. S. “Rozvytok mizhnarodnoi infrastruktury kredytnei kooperatsii” [Global Infrastructure of Credit Cooperation]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 4 (2017): 64–68. http://www.economy.in.ua/pdf/4_2017/15.pdf
- Osadets, O. M. “Kredytne spilky na rynku finansovykh posluh Ukrainy” [Credit Unions in the Financial Services Market of Ukraine]: *dys. ... kand. ekon. nauk : 08.00.08*, 2019.
- “Pidsumky diialnosti kredytnykh spilok za I pivrichchia 2020 roku ta nahliadovi dii za rezultatamy analizu zvitnosti podanoi do Natsionalnoho banku” [Results of Credit Unions for the First Half of 2020 and Supervisory Actions Based on the Results of the Analysis of Reports Submitted to the National Bank]. [https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/KC%20аналіз%20I%20кв%20\(3\).pdf?v=4](https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/KC%20аналіз%20I%20кв%20(3).pdf?v=4)
- Rudaia, M. I. “Osnovni zasady optymizatsii derzhavnogo rehuliuвання diialnosti kredytnykh spilok” [Basic Principles of Optimization of State Regulation of Credit Unions]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoho universytetu derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy*, no. 2 (2012): 205–215.
- Vald, B. “Kredyt u banku chy v spiltsi? U NBU rozpovily, yak syohodni pratsuiut kredytne spilky” [Credit in the Bank or in the Union? The NBU Told How Credit Unions Work Today]. <https://ucap.io/kredyt-u-banku-chy-v-spilczu-nbu-rozpovily-yak-praczuvatymut-kredytne-spilky-pid-yih-naglyadom>